

31.05.2022

Asian tunnus 7003/2021
Julkinen

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta

Asia: HE 74/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta on pyytänyt yllä mainitussa asiassa asiantuntijalausuntoa mm. Pirkanmaan hyvinvointialueelta, mistä lausuntopyyntö on ohjattu allekirjoittaneelle.

Kiitän mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Lakiesitys oli aiemmin lausuntokierroksella ja nykyinen valtiokuntaan tuleva versio on edelleen parantunut ja selkiytynyt aiemmasta. Tässä esityksessä tuotu portaittainen siirtymä 7 vrk hoitotakuuseen perusterveydenhuollon hoitoon pääsyssä ja 3 kk hoitotakuuseen suunterveydenhuollon osalta vaikuttaa onnistuneelta ratkaisulta. Nyt esitetyt siirtymäajat 14 vrk kautta ja vastaavasti suun terveydenhuollossa 4 kk kautta lopulliseen tavoitteeseen ovat tavoitteellisia, mutta kuitenkin todennäköisesti monin paikoin mahdollisia. Pidän tätä myös paremman vaihtoehdon järjestämisen ja tuottamisen ohjaukseen kuin pelkkä voimaantuloajan siirtäminen. Yleisesti ottaen pykäläkohtaisia perusteluja on selkiytetty ja esimerkiksi kohta yhteydensaanti perusterveydenhuollon yksikköön on sanoitettu niin, että se on mahdollista myös toteuttaa ja tulkinnan varaisuus on vähentynyt. Pidän myös erittäin hyvänä sitä, että THL on veloitettu laatimaan kansallinen tapa hoidon saatavuuden raportointiin.

Hoidontarpeen arviointia saa tehdä 1.9.2023 jälkeen vain laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö. Nykyisellään tätä arviointia tekevät jossain määrin myös tässä tehtävässä pitkään toimineita lähihoitajia. Vaade on mielestäni perusteltu, jotta hoidontarpeenarviointi olisi mahdollisimman osuva ja laadukas. Tämä saattaa teettää kuitenkin aiheuttaa ongelmia jossain päin myös Pirkanmaalla, koska sairaanhoitajista on kova pula.

Koska hoitotakuun 7 vrk raja ei koske kaikkia vastaanottokäyntejä terveydenhuollossa, pitää ne asiat, jotka eivät edellytä 7 vrk:n saatavuutta tilastoida jatkossa eri tavalla (THL valmistelee mallia), jotta erottuvat 7 vrk:n saatavuuden toteumasta. Tässä yhteydessä tulee pitää huolta, että kirjaamismallista ei tule liian monimutkaista vaan että se on mahdollinen myös arjen työssä.

Saatavuutta esitetään raportoitavan toimipistetasolla (toimintayksiköittäin). Tässä piilee sellainen vaara, että jos esim. pienissä toimintayksiköissä ei ole tarjolla lääkäripalvelua jokainen arkipäivä, jono on tästä syystä ko. toimipisteessä yli 7 vrk, mutta toisessa läheisessä toimipisteessä voitaisiin tarjota hoito alle 7 vrk:ssa. Eli jos voisimme katsoa sote-toimipisteitä ns. toiminnallisina kokonaisuuksina ja raportoida sillä tasolla. Muuten tämän lain vaade tosiasialisesti johtaa siihen, että pienet lähi-toimipisteet joudutaan herkästi lopettamaan tai palveluvalikoimaa merkittävästi kaventamaan. Tämä ei liene lainsäätäjän toive, mutta kirjaamisvelvoite saattaa pakottaa tähän.

Päivitettyssä esityksessä olevat rahoituslaskelmat muutoksen vaikutuksista vaikuttavat edelleen liian optimistisilta. Terveydenhuollon toimintamalleja on kehitetty myös perusterveydenhuollossa ja suunterveydenhuollossa jo vuosia, eikä tätä hoidon

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 31.05.2022 klo 12:40. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Elämänaukio 2, PL 2000, 33521 Tampere, puh. 03 311 611, etunimi.sukunimi@pshp.fi, www.pshp.fi

saatavuuden parannusta ole tehtävissä pelkästään toimintamalleja kehittämällä vaan tarvitaan myös kohdennettua resursointia. Hoitoon pääsyn paraneminen saattaa alkuvaiheessa myös lisätä erikoissairaanhoidon kysyntää ja kustannuksia, mutta pidemmällä aikavälillä kustannuspaine erikoissairaanhoidon uskoakseni vähenee. Tämä aikajänne on kuitenkin todennäköisesti pidempi kuin tässä esitetty. Yhteenvetona pidän esitystä tässä muodossa jo varsin hyvänä, mutta toivon mahdollisuuksien mukaan vielä harkittavan mm. tässä esille nostettuja yksityiskohtia mahdollisina täsmennyksinä ja korjauksina.

Tampereella 31.5.2022

Juhani Sand
Johtajaylilääkäri
Tays ja Pshp